CHƯƠNG TRÌNH KHUNG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC NGÀNH THƯ VIỆN - THÔNG TIN HỌC CỦA BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NĂM 2008: MỘT NỖ LỰC TRONG SỰ NGHIỆP ĐÀO TẠO THÔNG TIN – THƯ VIỆN Ở NƯỚC TA

ThS. LÊ NGỌC OÁNH
Giảng viên Khoa Thư viện – Thông tin
Trường Đại học Sài Gòn

Nghiên cứu chương trình Khung mới của Bộ về giáo dục Đại học ngành Thư viện – Thông tin, chúng ta thấy Bộ Giáo dục và Đào tạo đã nỗ lực nhiều để tiến đến chuẩn hóa chương trình đào tạo ngành Thư viện - Thông tin ở nước ta để hội nhập với sự nghiệp đào tạo Thư viện – Thông tin trên thế giới và để phát triển ngành Thư viện – Thông tin trong nước.

1. Ưu điểm của chương trình Khung mới năm 2008:

Chương trình Thư viện- Thông tin mới có những ưu điểm sau đây:

1.1 - Chương trình đã tập trung vào những môn học cốt lõi của ngành: *mô tả thư tịch, phân loại, mô tả nội dung, dịch vụ thông tin*. Bộ đã ấn định một số đơn vị học trình đáng kể cho mỗi môn học cốt lõi này:

- Mô tả thư tịch : 4 đvht
- Phân loại tài liệu : 5 đvht
- Xử lý nội dung tài liệu I và II: 7 đvht
- Dịch vụ thông tin:
  - Lưu trữ : 4 đvht
  - Tra cứu : 4 đvht
  - Công tác người đọc : 4 đvht

Cộng : 30 đvht

Bốn môn cốt lõi chiếm 30 đơn vị học trình trên tổng số 59 đơn vị học trình các môn chuyên ngành chính.

1.2 - Bộ đã ghép những môn có nội dung liên hệ mật thiết với nhau làm một:

- Ghép hai môn *Phân loại tài liệu* (3 đvht) và *Khung phân loại DDC* (2 đvht) thành một môn *Phân loại tài liệu* duy nhất (5 đvht).
- Ghép hai môn *Tổ chức tài liệu* (2 đvht) và *Bảo quản tài liệu* (2 đvht) làm một môn *Tổ chức và bảo quản kho tài liệu* (3 đvht).
- Ghép hai môn *Lưu trữ thông tin* (5 đvht) và *Đảm bảo thông tin* (2 đvht) làm môn *Lưu trữ thông tin và bộ máy tra cứu* (4 đvht).

- Ghép hai môn *Công tác người đọc* (4 đvht) và *Tìm tin và phổ biến thông tin* (3 đvht) thành một môn *Công tác người đọc và dịch vụ thông tin* (4 đvht).

1.3 - Bộ đã loại bỏ những môn không còn phù hợp hay cần thiết với sự tiến bộ của ngành hiện tại:

- Loại bỏ môn *Thư mục chuyên ngành* với 5 đvht để chỉ còn giữ lại môn *Thư mục học đại cương*, 4 đvht.
- Loại bỏ môn *Tổ chức sự nghiệp thư viện thế giới*, 2 đvht để học chung trong môn *Thư viện học đại cương*, 4 đvht.

1.4 - Bộ đã sử dụng những thuật ngữ chuyên ngành để đặt tên cho môn học, thay thế cho những danh từ nôm na, phổ thông.

- Thay thế danh xưng "Mô tả hình thức tài liệu" bằng thuật ngữ "Biên mục mô tả".
- Thay thế tên gọi "Tìm tin và phổ biến thông tin" bằng thuật ngữ "Dịch vụ thông tin".

2. Một vài nhược điểm cần chỉnh đốn:

2.1 - Nên ghép một số môn lại thành một số môn khác hợp lý hơn, dùng những thuật ngữ chuyên ngành để đặt tên:

- Ghép ba môn học:
  - Lưu trữ thông tin và bộ máy tra cứu, 4 đvht
  - Tra cứu thông tin, 4 đvht
  - Công tác người đọc và dịch vụ thông tin, 4 đvht

Ba môn học này đều nói đến dịch vụ thông tin từ truyền thống đến hiện đại, ta nên ghép lại thành hai môn: một truyền thống và một hiện đại.

  - Hệ thống mục lục; các tác phẩm tham khảo và dịch vụ tham khảo (Library catalogs, reference works and reference service) : 4 đvht
  - Dịch vụ thông tin trực tuyến và các công cụ tìm kiếm (Online information service and search engines) : 3 đvht

2.2 - Nên thay thế tên gọi một số môn học bằng những thuật ngữ chuyên ngành:

- Thay thế tên môn học *Xử lý nội dung tài liệu I* (Định chủ đề và Định từ khóa) bằng thuật ngữ chuyên ngành *Biên mục chủ đề*.
- Thay thế tên môn học *Xử lý nội dung tài liệu II* (Tóm tắt, chú giải và tổng luận) bằng thuật ngữu chuyên ngành *Làm tóm tắt, chú giải và chỉ mục*.
- Thay thế tên môn học *Phần mềm tư liệu* bằng thuật ngữ *Phần mềm quản lý thư viện*.

3. Một vài gợi ý để làm phong phú thêm cho chương trình Thư viện – Thông tin học:

3.1 Nên thêm một số bộ môn chuyên ngành vào chương trình tự chọn như: tổ chức, điều hành, quản lý; và hoạt động của các loại hình thư viện: thiếu nhi,

trường học, công cộng, đại học, chuyên ngành. Thêm các môn về dịch vụ thông tin chuyên biệt như: Thông tin khoa học xã hội và nhân văn, Thông tin khoa học tự nhiên và công nghệ.

3.2 Nên thêm một số bộ môn về công nghệ thông tin có liên quan mật thiết với ngành Thư viện – Thông tin học như: Tự động hóa thư viện, Trình bày thông tin và xuất bản điện tử, Thư viện số, Mạng công cụ thư tịch OCLC, Quản trị mạng máy tính, Phân tích và thiết kế hệ thống.

3.3 Nên lưu ý đến việc chuyển dịch chương trình đào tạo đại học ngành Thư viện – Thông tin từ chương trình học niên chế với các đơn vị học trình sang quy chế tín chỉ.

Chúng ta hy vọng một ngày gần đây chương trình giáo dục đại học Ngành Thư viện – Thông tin sẽ được chuẩn hóa đúng theo các tiêu chuẩn quốc tế.